

Kratochvilná historie

MĚST A MÍST

v zemích koruny svatováclavské.

Sebral a napsal Prímus Sobotka.

Pokračování.

V ŘEZNOVICÍCH (u Ivančic) připadá pout' na sv. Petra a Pavla. Ale sv. Petr jim utek, protože mu chtěli natlouci a od té doby mají pouze Pavla.

Ten by si dal, koho by napadlo u Rosic ŘÍČANSKÝCH rakatů otázi se na raky! Oni by mu jich nandali, že by mu papuče nestačily!

O nic lépe nevedlo by se tomu, kdo by ŘÍMICKÝM (u Loštic) řekl kaňoufi. Jejich obecní pastucha, když vyháněl stádo, nemaje ani trubky, ani rohu, provolává: "Dobré deň — prasata!" Totiž aby sousedé pustili prasata na pastvu.

Jakož kobylna z Příklad zetahá, takž i ze SENICE žena nedělá. Každá Seničanica jmenuje se Káča, nosí vždy a všude, i ve světnici, na hlavě šátek s ušima pod bradu podvázaný. Mužští zase nasazují si klobouky po furiantku na stranu. A což by si nefoukali, když prodali Náměstským svoje jarmarky za pecen chleba a ještě prý dostanou půl pecnu nazpátek — protože ty jarmarky za víc nestojí (dokládají užtepání jazykové).

Příjde-li do SENICKY na hody, zavedou tě napřed na kadlátko (švestky, slívy), abys nesnědl tolik vdolků.

Dědina SIMRA (u Ripníka, má 5 čísel), může býti hrda na svého Zemana Zámorského, jenž jí dopomohl ke křtí na návsi. Navrhl totiž v hromadě, aby se prodal starý, vyhonovaný býk a za strženě peníze aby se postavila boží muka. Návrh ten přijal a za 14 dní modlili se Simřáci již před rozpjatým Spasitelem. Ale na zaplacení útětu nedostávalo se ještě několik zlatých. Ve hromadě za tou příčinou odbývané povstal opět Zámorský a velkomyslně oznámil, že na doplacení té sumy dává své tele. Za to pak vděčná obec, chtějíc památku obětavosti zemanovy zachovati potomkům, dala na podstavci kříže vyryti tato slova:

Z celej obce býk a zemanovo tele stvořili této Spasitele.

Dokud ještě za těch zlatých soukenických časů bývalo blaze, oplývalo svobodně královské město SKALICE UHERSKÁ samými milostmi. Tyto uherské milosti byly Strážnickým jako stl v očích; proč tito chtějíce je poškadliti vysmívali se jim, že prý tam hospodářové posílají své děvečky k sousedům vzkazující po nich: "Naša milost nechá sa porúcat vašej milosti, abyste jim posčali vrece", (půjčili žoky). Děvečka sousedova pak přináší jí tuto odpověď: "Naša milost vzkazuje vaše milosti že mladí páni na nich ešče spíjajú."

Do SKALICE chodila žena na trh a po každé, když vstoupivši do kostela nádobu se smetanou postavila v žebračce pod krucifix, našla nádobu prázdnou. Těšila se tomu, ale její muž vyříhal si na mlékojeda kostelníka, který dříve než smetanu sebral, ukřivozanému vousy mazával. Tak počul muž hloupou ženu, že Kristus Pán nepotřebuje její smetanu.

Dá-li pán Bůh, že se urodilo hojně třesní, jahod a hub, teház bývá ve SKŘÍPOVĚ hej a chystá se posvicení. Má-li Skřipák přizeři v Subifově, vezme boty, zavěsí je na hůl přes rameno a jde hrdě zvatí na hody. Brkne-li cestou o kámen, až mu palec naběhne, je rád, že si neroztrhl botu a říká: "Bel be dostal bot!" Před vesnicí pak se obuje a vykračuje si přes náves, jako by měl plnou kapsu dukátů.

SLATIŠÁCI (u Brna) jsou v tom háře nežli KARTOUŠTÍ, kteří topí

natí; neboť cokoli ve Slatině potřeby musejí si vypůjčiti z Lišně četníka, aby je hlídali, faráže, aby je pochovali: ale odkud si vypůjčí pastýře, aby jim kozy pásli a odkud koza, až se jim budou kozy přeret, to pán Bůh ví; odkud konečně dobrou cestu k Brnu snad ani sám Bůh neví.

Malé SLATINĚ říkájí "železná město". Je tam 12 chalup.

Ve SLATINKÁCH mají hody o 14 dní později než ve Slatenicích, protože pudmistr neměl na hody červené gatě došity a lid zase, najed se planiček, ještě nestrávil. Ve Slatenicích však si pospíšili, neboť tam jedí klobucké zemáky a ty se v žaludku dlouho nepozdrží.

SLAVKOV z daleka poznáte po čichu č. r. íve ještě, nežli jste ho očima spatřili. Vyrábí se tam pšeničný škrob a skyslá z toho voda vypouští se ven na ulice, kdež pak hnjící a kyšic napouští město vůni nikoliv ambrovou. Na kostele mají sice ciferník, ale hodiny zapomněli k němu přidati; nicméně Slavkovští na něm dobře poznají, že když slunce vychází, bude den, a když zapadá, že schyluje se k večeru.

Bohaprázdní lidé v těchhle SOBEŠTICÍCH! Okradli oni sv. Martina, přeloživše posvicení ze 12. listopadu na 21. Zaslouhali by za to věru, abychom je poslali do SKŘEČOŠA pro morety.

Jest věru ku podivu, jak rozliční lidé rozličné mívají choutky. Vezměme na př. ozdoby na krku: buclaté naše venkovanky honosí vají se nejraději dlouhou řadou zlatých dukátů aneb nejméně několikanásobnou řadou červených korálků; chudá pak dívčina, když nemá nic jiného, hledí si uvázati aspoň velkou mašli, aby jí hoši našli. To jsou všecko pěkné věci, a huncút byl by, kdo by řekl, že se mu to nelíbí. Ale co tekne tomu, že na STUPOVĚ druhy nejvíce si zakládali na svých voláčech? Které děvče chtělo se vdáti, musilo mít aspoň jedno vole, hospodyně musila mít dvě a kdo chtěl býti zvolen za starostu, tři volata, tak že tento se mohl snad no zmýliti, oslovuje svoje spoluobčany: "Voláči!" místo "Voliči!" aniž by to teház komu bylo nápadným.

Pro nevěstu se chodí: kdo chce bohatou, do SUDIC; kdo parádnou, do VANOVIC; kdo černou, do BOROTINA; kdo putičku, do DRÁHOVIC; a kdo chce vola, do SVÁROVA. Ale do Svárova těžko se dostati; je to malá pevnost, zvláště v noci nepřístupná a nedobytná, neboť Svárovští pokaždé na noc zahazují k trnám ovce, vedoucí do vsi, aby nepřítel nemohl jich předpnouti ve spaní. A jako druhy ve starém Římě husy Junoniny hlídaly Kapitol, tak i ve Svárově podnes bdí husy nad bezpečností občanů a není pamětníka, že by byly zapaly, když se blížilo — ráno.

V SYROVINĚ mají sice Kuchyňku (horu nade vsí), ano i několik Kuchařů (občanů toho jména), přes to však jsou přece jen nedopečení, neboť jim přespolní říkájí "Syroví Jani" (Syroviani).

ŠARDICANKY (na Kyjovsku) jsou velké parádnice a náramně si na tom zakládají, aby měly zástěrky ozdobené pěkným vyšíváním a aby si jich neušpinily. Za to zavistiví sousedé Hovorantí složili o nich tuto písničku: Šardičanka vyřívána nechce kopat vinohrada, vinohrada ani sádku, enom pořád leží v chládku!

Moravský ŠILPERK nebo ŠIMPERK (něm. Schilberg) jest vlastní bratranec české Pflouče. Mnoho chytrých kouskův tam vyvedli, ale nejchytrější by ten, jak šli chytat vrány. To bylo takhle: Šilperští Němci sebrali se jednoho času a šli do lesa na mladé vrány. Vzali s sebou dlouhý žebřík, aby dostali se snáze k hnězdům. Přišedše k lesu nemohli dále, protože nesli

žebřík na př. Co teď? Inu, jakáž pomoc, nežli že musili na každém konci žebříka kus uřznout, následkem čehož teprv se dostali do lesa. Avšak poněvadž les houstnul vždy více, uřzovali Šilperští překážející konce pořád, až byl ze žebříku jen malý kousek. Jak konečně se octli až u stromu, tak něměž bylo vraní hnězo. Přistavili hoاعم žebřík a tu s nemalým ustrnutím zpozorovali, že uřzaváním na pahejl zkrácený žebřík nestačí až do vrchu. Jak se dostati nahoru? I měl pudmistr dobrý nápad: aby prý se postavili jeden na druhého, nejsilnější vepod a ti ostatní druh druh na ramena, až by ten nejhořejší dosáhl hnězo. Podařilo se to, jen že ten poslední, jakmile byl nahore, dal se do křiku: "Už je vidím!" Nejspodnější pak slyše to chtěl je také viděti, i odskočil k vůli tomu od stromu a koukaje na horu volal: "Ukaži!" V tom ale už také všichni ostatní sftitili se jako splaskující smřť na "boží hromádku" a bylo po vybírání.

Jindy zas milí Šimperáci chytli zajíce a učili ho chodit na oprati jako valacha, ale do pluhu ho přece nemohli zapřáhnouti, protože tuze hopkoval. Nevědouce s ním kudy kam, pustili ho.

Když pak sobě vystavili rathós, zapoměli do něho udělati okna. Aby to nepravili, najali si člověka který by jim nosil dovnitř šero v mšě (světlo v pytli); ten však často se zapomíná, i není divu, že v Šimperské radnici bývá zhusta tma.

Ve ŠKRDLICÍCH jsou hadrláci, kteří chodí po světě s pytlembí sbírající hadry. Aby však pan představený od ostatních občanů něčím se rozeznával, má na svém pytlí modrý pruh jakožto znak své hodnosti.

Hudebníci ze ŠTÍTNĚ nosí vají okolo pasu šátek s uzlem a to proto, aby nezpoměli noty, když jdou někam hrát.

Nad ŠTAMBERKEM vypíná se pověštná hora Kotouč, na kterou prý za nájezdu tatarského r. 1241 mnoho lidí se uteklo a vrchol hrabami oběhlo. Když pak svépřítel nepřítel hnali útokem, spustil se liják a zaplavil tatarsy jako sysly; křesťané vtrhli na ně a porubali kde koho dostali. Proto na památku tohoto vítězství prodávají ve Štamberce podnes co rok o pouti perníkové uši a ruce, jelikož prý Tataři zajatým a zabítým křesťanům uši a ruce uřzovali.

A kdož by nebyl už slyšel o Štambercké trůbě? Polosbořenou věž tu Štamberští však, nechtíce k trůbě se hlásiti, nazývají raději "kulovatinou".

Ve ŠVARCU (u Štěpánova) mívají všichni dohromady jedinou herku společnou a mnoho si na ní zakládali, tak že když vyváželi na pole hnřij, dělo se to s velikou slávou: na vrch hnoje posadil se pan starosta a všichni sedláci pomáhali tlačiti. Byl to průvod tri umfalni.

V TĚTETICÍCH už nebyli tak štědrí jako v Roštíně; neboť kdezto tito oblekli celého sv. Jakuba do kožichu, věnovali mu Tětetičtí z obecních peněz toliko rukavice, aby se v zimě neoznobil; z jara pak mu je opět svékli a uschovali na budoucí zimu. Ale časem se rukavice roztrhaly a sv. Jakub už nových nedostal.

Mimo to jest o nich popěvek:

V Tětetičích hode bele, zabile tam dvě kobele, jedno hnědó, druhé rezó, podivte se, jak to hrezó.

Všetečny sv. Lukáš v TRNÁVCE (u Lipníka), jenž při veřejných poradách vždycky se míchal do obecních záležitostí, dostal co proto: dříve stávala jeho kaple uprostřed vesnice, když ale on ve své vtíravosti neustával, vystrčili

jej za ves a postavili na pastviště, aby jim hlídali dobytek.

V TROURKÁCH rok co rok padá snůh na sv. Annu—totiž na její kamennou sochu; nemá' chudinka ani deštníku ani slunečnicku, jako Panyňka Maria v Ivančicích.

O "troubských hřbetech" známo, jak čekali na blízkém kopečku s hmoždífi a s ručnicemi na kometu, chtějíce ji zastřeliti hned jak se objeví.

V TREBČINĚ bývali sedláci jeden jako druhý: ráno zašli do hospody a nevrátili se až ráno a tak prý to chodívало celý rok a po roce zas. Proto měli na rozsáhlém pastvisku místo koní "vrzavé stěny". Když pak zapřáhl sedlák svých 6 až 8 takových kostmi vzrajících herek, nemohl vyjeti ani do nepatrného vršku za dědinou, kdežto nynější rolník, maje pouze jeden pár koní, ale pěkných, vyjede jen to šupne.

Zdvořilý Moravan, když někomu nechce říci, že jest uhozen pytlembí přes hlavu, napoví mu jen že jest dlužen do TŘEŠTĚ Židovi za šepici — a ten už se dovtipí, kam bije.

"Nejsi z Třeště?" ptávají se posměšně člověka, který sobě počíná štěstí.

TUPEŠY (u Velehradu) mají zvon který mluví:

"Umřel nám Kristus Pán, na křtíži skončaval."

TÝNEC (u Lanžhota) leží tuším v dolince a proto ho není vidět, až když se člověk octne v něm. Žižka prý tři dni ho hledal a když ho našel "napnul naň a taha (táhl) dál." Jiní to povídají jinak: že prý Švéda Týnec 7 let hledal a objízďěl a nenalezl ho.

Na TÝNECKÉ (z Týnce u Oloouce) pokřikují škádílkové: "Strýčku z Týnce, dyte krycar!" Anebo: "Odkád ste?"—"Z Týnce."—"Kde dete?"—"Do Holoméca."—"Co tam nesete v košo?"—"Výca."

Dokončení bud.

Měla otevřenou nohu po léta.—Everest, Kans., 31. ledna 1897.—Dr. Peter Fahrney, Chicago, Ill. Ctný pane: Musím vám dopisem o výsledcích užívání vašeho Hoboku sdělit. Moje manželka po léta trpěla otevřenou nohou. V tuž dobu byla zároveň stížena prudkými křečmi v ruce a nohou. Zkoušeli jsme četné prostředky s velmi skrovným výsledkem. Před nějakým časem zaslechli jsme o vašem Hoboku a rozhodli se zkusiti je. Po vyzkoušení několika láhví manželka má cítila se mnohem lépe. Rána na její noze počala se hojíti a když byla trochu víc léku využívala, bolák úplně se ztratil. Od té doby nebyla více žádnými křečmi soužena. Jest nyní úplně zdráva, a je 70 let stará. Váš upřímný Josef Mikeska. Dra. Petra Hoboku vzbudilo obdiv u mnohých pro jeho zvláštní působení při léčení soustavných nepořádků. To samé nelze obdržeti u lékárníků. Prodává se lidu přímo, aneb pomocí zvláštních jednatelů. Adresa zní: Dr. Peter Fahrney, 112—114 S. Hoyne Ave., Chicago, Ill.

Dr. Chas. Rosewater český lékař.

Office: 222 Bee Bldg., roh 17. ul. a Farnam. Telefon 504.

Obydlí: 2417 Jones ulice, roh 25té. Vezměte káru na Leavenworth ul. Telefon 1217.

OMAHA, - - NEBR

Dr. Galbraith & Lord provádí prakti ranhojičskou a léčí ženské nemoce.

Office v Paxton Block, na rohu 16. a Farnam ul., Omaha, Neb. Jsou též k nalezení každodenně v St. Joseph nemocnici. tdb 5

Výlety pro hledající domovy

lístky budou prodávány v prvé a třetí úterý v lednu, únoru a březnu na Union Pacific dráze do všech stanic v Nebraska neb Kansasu, kamž jízdné za jednu cestu obnáší \$3 neb více, za jedno jízdné s dodatkem \$2.00 za cestu tam i zpět.

O úplné podrobnosti neb lístky, hlaste se v městské písárně, číslo 1302 Farnam ulice, Omaha, Nebraska. 25—bř15

HOVORNA.

Pouze dotazy plným jménem tazatele opatřené dojdou přezkoumání a odpovědi. Dopisy nepodpsané a anonyminí naleznou pohodlného místa v koši.

BALTIMORE, Md. — Prosim sdělte v Hovorně, zdali ruská říše na rozlohu jest větší než Spojené Státy americké. Čtenář.

Odp. — Ovšem že je. Spojené Státy i s Alaskou (577,390 čtver. mil.) mají rozlohu 3,620,990, kdež Rusko má 8,644,100 čtver. mil. Kdybychom nepočítali Alasku, tedy má Rusko rozlohu skoro třikrát tak velkou, jako Spojené Státy. Pouze Anglicko má větší državy, počítáme-li totiž všechny jeho osady i ony v Africe a sice měří 11,333,806 čtver. mil. Po něm přijde Rusko, pak Čína s 4,218,401 a čtvrtou největší zemí jsou Spojené Státy.

NEW YORK. Prosim sdělte v Hovorně, jak se jmenoval hrabě Monte Kristo dříve nežli si přivlastnil to jméno.

Vincenc Mičan.

Odp. — Soudíme, že pan tazatel ví dosti dobře, že Monte Kristo nebyl žádnou skutečnou osobou, nýbrž jest pouze jen smyšleným hrdinou románů slavného spisovatele Alexandra Dumasa a nemůž se tedy mluvit o tom, jak snad se jmenoval dříve ve skutečnosti. To se rozumí, že spisovateli se zlíbil, aneb hodilo při kreslení hrdiny svého, udělati z chudáka velmožného boháče pod jiným jménem — z Edmunda d'Antese hrabě Monte Kristo.

Zprávy osobní.

Pan Anton Křikač z Butte, Boyd County, překvapil nás nenadálou návštěvou minulý čtvrtek. Přijel sem za příležitosti sjezdu obchodníků s polními stroji. Sdělil nám, že tamnější řád Karlín Z. Č. B. J. nyní pokračuje. V každé schůzi přijímá se několik nových členů, tak že počet členstva dostoupil již 29, kdezto před rokem spolku zaniknutí hrozilo. Každý kdo sezná zásady na nichž Západní Jednota jest založená, dozdvává, že jest spolkem nejpokročilejším, jehož zařízením se vyrovná každému jinému spolku a proto hlásí se neustále dobří, statní, zdraví a mladí členové, kteří dříve o přistoupení ani slyšeti nechtěli.

Pan J. K. Schmidt, jeden z předních občanů českých z okresu Knox, kterýž již po řadu let ve Verdigre obchoduje, přijel v minulých dnech do Omahy, aby zde nakoupil zásoby pro svůj obchod se zbožím železným a polními stroji. Pan Schmidt pro svou neoblomnou poctivost, ráznost a upřímnost těší se všeobecné přízni a vážnosti veskerého občanstva tamnějšího, bez rozdílu smýšlen. Též on sdělil nám, že tamnější řád Z. Č. B. J. nalezá se v nejlepší rozkvětu a působí blahodárně.

KLONDYKE u vašeho vlastního krbu.

Nemusíte jezdit do Alasky k vůli zlatu. Kupujte svá semena u Shugart & Ouren a sklizeň z nich získaná přinese v m hojně peněz.

Pohradní Semena Nejlepší Zelní Jakost Květi- Semena nejvyšší nová. Největší zásoby. Dopíste si o katalog a ceny.

Zásoby drůbežnické. Prostředek k hubení čmellků, k zrytlen. nosnosti vajíec, léky k drůbežnickým, mlék. kosti atd. v hojně zásobě. Dopíste si o cirkuláře a seznam zasob drůbežnických.

Hledá se! Řeznický pomocník, který vynáse v děláni zboží me-nářského a dovede maso sekat. Má být svobodný a musí umět česky a anglicky. Hlaste se u Jos. Nejepinský, 16. a William Str. T-DT-2. Omaha, Neb.